

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2973

Vragen van het lid **Van Houwelingen** (FvD) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *debatcentrum De Balie* (ingezonden 30 mei 2023).

Antwoord van Staatssecretaris **Uslu** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 21 juni 2023).

Vraag 1

Is het correct dat het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen een van de «hoofdbegunstigers» is van debatcentrum «De Balie»?¹ Indien dit niet het geval is, waarom vermeldt De Balie dit dan op haar website?

Antwoord 1

Per besluit van 15 september 2020 is de Balie opgenomen in de Culturele Basisinfrastructuur (BIS) 2021 – 2024. Over deze periode ontvangt de Balie subsidie van het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap. De Balie ontvangt tevens subsidie vanuit het Kunstenplan van de gemeente Amsterdam. Andere inkomstenbronnen zijn publieksinkomsten, partnerbijdragen, horeca en zaalverhuur. Voor 2023 heeft de Balie een begroting van € 6.166.433.

Vraag 2

Wat betekent het zijn van «hoofdbegunstiger» in dit geval concreet? Krijgt De Balie bijvoorbeeld van u als Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap subsidie? Hoeveel subsidie heeft De Balie in dat geval de afgelopen jaren jaarlijks gekregen?

Antwoord 2

In 2021 en 2022 heeft de Balie in het kader van de BIS een subsidie ontvangen ter hoogte van respectievelijk € 269.173 en € 279.634. Daarnaast heeft de Balie in 2021 en 2022 driemaal ondersteuning ontvangen in het kader van de steunpakketten voor de culturele sector tijdens de coronapandemie ter hoogte van respectievelijk € 868.800, € 339.500 en € 621.000.

¹ De Balie, «Over ons», Over ons – De Balie.

Vraag 3

Bent u ermee bekend dat De Balie een in Oekraïne kapotgeschoten Russische tank naar Nederland heeft gehaald en midden in Amsterdam tentoon heeft gesteld?²

Antwoord 3

Ja.

Vraag 4

Vindt u het gepast dat een tank, vernietigd in een oorlog waar Nederland formeel geen strijdende partij is, een tank waarin bovendien hoogstwaarschijnlijk mensen op een gruwelijke wijze zijn overleden, midden in Amsterdam tentoon wordt gesteld? Zo ja, waarom?

Antwoord 4

Het is niet aan mij om de programmering van een culturele instelling te beoordelen.

Vraag 5

Bent u van mening dat journalisten veilig hun werk moeten kunnen doen?

Antwoord 5

Ja.

Vraag 6

Bent u ermee bekend dat de directeur van De Balie onlangs op klaarlichte dag een kritische journalist fysiek heeft aangevallen?³

Antwoord 6

Ik ben bekend met het incident waar u naar verwijst.

Vraag 7

Hoe oordeelt u over dit incident? Vindt u dit gepast gedrag voor een directeur van een debatcentrum?

Antwoord 7

Dit gedrag was in mijn ogen ongepast. Dit standpunt is door de Directeur-Generaal Cultuur en Media van mijn departement overgebracht. Ik begrijp dat dhr. Albrecht publiekelijk zijn excuses heeft aangeboden.

Vraag 8

Bent u ermee bekend dat De Balie zelden «rechtse, conservatieve of populistische» partijen zoals de PVV, BBB en SGP uitnodigt (en Forum voor Democratie al helemaal nooit)?⁴ Zou een debatcentrum, zeker een debatcentrum dat «het nationale debatcentrum» pretendeert te zijn, er niet zorg voor moeten dragen dat alle stemmen aan bod kunnen komen? Is dit volgens u bij De Balie nu voldoende het geval?

Antwoord 8

Ik heb kennis genomen van het onderzoek van de Groene Amsterdammer naar de sprekers en onderwerpen in de Balie in de afgelopen vier jaar. Volgens het redactiestatuut van de Balie stelt men zich ten doel om met diverse, inclusieve, pluriforme nationale en internationale programmering bij

² NRC, 25 mei 2023, «Kapotgeschoten Russische tank tentoongesteld op het Leidseplein in Amsterdam», Kapotgeschoten Russische tank tentoongesteld op het Leidseplein in Amsterdam – NRC.

³ De Dagelijkse Standaard, 26 mei 2023, «Yoeri Albrecht van de Balie schiet uit zijn slof: Een worstelpartij met een twist», Yoeri Albrecht van de Balie schiet uit zijn slof: Een worstelpartij met een twist (dagelijksestandaard.nl).

⁴ De Groene Amsterdammer op Twitter, @Groene, 24 mei 2023, «Het publieke debat is gepolariseerd, wordt vaak gezegd. Binnen dat spanningsveld werken de traditionele curatoren van de verschillende debatcentra die Nederland rijk is. Wie mag er spreken – en wie echt niet?», De Groene Amsterdammer op Twitter: «Het publieke debat is gepolariseerd, wordt vaak gezegd. Binnen dat spanningsveld werken de traditionele curatoren van de verschillende debatcentra die Nederland rijk is. Wie mag er spreken – en wie echt niet? <https://t.co/aP09lDbtft>» / Twitter.

te dragen aan vrije gedachtewisseling op het gebied van cultuur en politiek.⁵ Het is aan de Raad voor Cultuur om de toegevoegde waarde van de activiteiten en de programmering van de Balie over de periode 2021–2024 inhoudelijk te beoordelen.

Vraag 9

Vindt u, gezien dit alles, het nog langer gepast een van de «hoofdbegunstigers» van De Balie te zijn? Is het gepast voor het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een «hoofdbegunstiger» te zijn van een debatcentrum dat meent een kapotgeschoten tank, een tank waarin hoogstwaarschijnlijk mensen zijn omgekomen, als een soort lugubere overwinningstrofee te moeten tentoonstellen in hartje Amsterdam? Is het gepast voor het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een «hoofdbegunstiger» te zijn van een debatcentrum waar een heel groot deel van het politieke spectrum, niet of nauwelijks aan het woord komt? Is het gepast voor het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een «hoofdbegunstiger» te zijn van een debatcentrum waarvan de directeur een journalist die kritische vragen stelt plotseling fysiek en op klaarlichte dag op straat brutaal aanvalt? Zo ja, waarom?

Antwoord 9

Zoals hierboven aangegeven is het niet aan mij om de programmering van de Balie te beoordelen. Daarnaast is de Raad van Toezicht van de Balie eerst aangewezen om het functioneren van de directeur te beoordelen.

Vraag 10

Bent u bereid een eventuele subsidierelatie met De Balie, gezien dit alles, te heroverwegen? Zo nee, waarom niet en wat zou er verder nog moeten gebeuren voordat u de subsidierelatie met De Balie wél gaat heroverwegen?

Antwoord 10

Nee. Aan alle subsidies die in het kader van de BIS verleend worden zijn algemene voorwaarden gesteld waaraan ontvangende partijen zich dienen te houden.

Vraag 11

Kunt u de bovenstaande vragen afzonderlijk en binnen drie weken beantwoorden?

Antwoord 11

Ja.

⁵ Deze zijn hier te raadplegen.